

Konferenca v Lausanni

Rusko stališče v vprašanju Dardaneljskih ožin.

LAUSANNE, 12. Ruska delegacija v Lausanni sporoča agenciji «Stefani»: V poročilih o seji prve komisije dne 7. t. m. so nekateri italijanski listi javili, da je Čičerin izjavil, da ruska delegacija v načelu sprejema predlog za demilitarizacijo Dardaneljske ožine. Gre očitno za nespornost, ne pa za razumljeno izjavo ruske delegacije, da je v slučaju zapretila Dardaneljskih ožin ruska delegacija pripravljena začeti pogajanja z drugimi obalnimi državami okoli Črnega morja za vzajemna jamstva proti napadom.

Turki vztrajajo na svojem stališču.

LAUSANNE, 12. Včeraj se je sestala finančna podkomisija in je razpravljala o vojni odškodnini. Turki vztrajajo pri tem, da ne sprejmejo predloga zaveznikov, namreč popolne kompenzacije med Grčijo in Turčijo. Turki so predložili protipredlog glede državnih dolgov, o katerem se bo razpravljalo na posebni seji.

Dnevne vesti

In to naj bi bilo — bratstvo! Italijanski listi prinašajo dan za danem vesti, ki zagotavljajo, da se koristi tržaške luke dajajo lepo spraviti v sklad s koristmi drugih italijanskih pristanišč. Dejstva pa govorijo dan za danem drugače. Pa saj kaže le en sam pogled, da spada tržaška luka v povsem drugo gospodarsko življenje. Trst leži na vzhodni obali Jadrana in zato je njegovo gospodarsko sponovanje navezano na povsem druge pogoje. Ravno kar pa se je dogodil slučaj, ki kaže, kako prazna je beseda o «bratstvu» med Benečani in nami v Julijski Krajini. V Benetkah je zasidrana nekdanja avstrijska vojna ladja «Tegethoff», ki pa se ima po določbi mirovne pogodbe razorožiti. Razorožitev se je imela izvršiti v Puli. In glejte: temu so se v prvi «bivši bojevniki» v Benetkah, češ da se mora to delo izvršiti tam, kaj, da se s tem ublaži brezposelnost. Z drugo suho besedo: Benečani nečisto dovoliti našim kračim niti tega zasluzka in se nič ne menijo za tukskošno strašno gospodarsko krizo, za bedo tisočev in tisočev ljudi, ki stradajo tu brez dela in zasluzka. «Bojevniki» so kar zasedli ladjo, da bi preprečili njen odhod v Pulo. Ministrstvo za vojni mornarico jih je kopal tolažilo z zatrdilom, da arsenal v Benetkah nima potrebnih priprav za razorožitev tako velike ladje. Tako je ladja mogla vendar odpluti iz Benetk proti Puli. Pa glejte spaka: komaj je prevozila nekaj 5 kilometrov, se je — ustavila radi — kakor pišejo, večerajšnji listi — nepoznanih vzrokov! «Piccolo» ugičije, da se je to morda zgodilo radi peska, ki se je prijel ladje. Morje da je globoko kakih 8 metrov, «Tegethoff» pa se pogloblja 7,80. Zato da je tisti nabrani pesek zadostal, da ladja ni mogla dalje pluti. Pa pustimo to! V pomirje je moral ministrstvo obljubiti, da se druga nekdanja avstrijska ladja, križarka «S. Giusto», razoroži v Benetkah. Tako izgleda «bratstvo» Benetk z našimi kraji, kadar gre za kako korist!

Varali so se! Prijatelj z dežele nam pripoveduje, kako je neki uradnik radi pritožb, s katerimi so prišli k njemu, vsiljivili nevoljo: Nismo mislili, da bomo imeli tu opraviti s takimi ljudmi! Verujemo, da niso «mislili». Saj to je ravno, kar mi vedno očitamo sedanjim upraviteljem naše dežele, da se niso prav čisto nič pripravili za to svojo nalogo, da so prišli semkaj brez vsakega poznanja krajev in ljudi ter da se tudi pozneje niso prav nič potrudili, da bi pri pravilno proučili razmere. Od tudi jim prihajajo seveda razne sitnosti. Zato so ozlovoljeni. Nič niso vedeli, da bodo imeli posla tu z zavednim, naobraženim in politično zrelim ljudstvom. Varali so se! Pa se varajo tudi še danes, ko menijo, da bodo mogli svojo upravno politiko voditi preko ljudstva in le s pomočjo posameznikov — nezavednih. Tak sistem sloni na najnevarnejših oremislih. Morejo pač delati sitnosti, postavljati vse možne ovire, ustvarjati najrazličnejše vidke. Slednje pa bodo imeli vedno le posla s «kakimi ljudmi!» Da, da, gospodje: taki smol in ne domisljajte si, da nas morejo izpremeniti kakšne tako ogorčeni vsiljivi Bolje bo tudi za vas in za stvar, ki ji menite služiti, če pride slednjič do izpoznanja, da ste se varali! In čim prej, tem bolje!

«Za našo dečo.» Ne zabite, da je dan 28. decembra, god nedolžnih otrok posvečen vzgoji naše mladine z nabiranjem darov za «Solsko društvo». Vsak, ki čuti ličbeno do naše mladine in mu je njena bodočnost pri srcu, naj naroči vsaj en blok za pobiranje darov 28. decembra. Pokažite vsi svojo narodno zrelost od učenega in bogatega gospoda do priprostejšega in ubogega delavca. Vsak Slovan naj ta dan odpre

svoje srce in svoje roke ter žrtvuje tudi še tako majhen dar za «Našo dečo!» Ne odlašajte z naročitvijo blokov do zadnjega dne! Naročite si takoj pri «Sols. društvu», ul. S. Francesco 20, I.

Loterija vzorčnega sejma. Ravnateljstvo vzorčnega sejma opozarja vse one, ki so prejeli srečke za loterijo po pošti, da se bliža rok izžrebanja. Tiste srečke, ki ne bodo vrnjene do jutri, 14. t. m. opoldne, se bodo smatrale za prodane.

Zgled poštovnosti so nam dale štiri gospodične iz Kontovelja: Štoka Angela, Zlobec Ljudmila, Daneu Ana in Starc Albina. V par dneh so prodale 2 bloka v korist «Solskega društva». Zavedni Kontoveljci so si tudi ustanovili preteklo nedeljo podružnico «Solskega društva». Zanimanje med vaščani je vel ko in s poštovnostjo se bodo vsi oklenili podružnice. In vendar so v Kontovelju ravno iste razmere kot drugod. Zakaj je to mogoče na Kontovelju in ne tudi po drugih slovenskih krajih? Zganite se tudi drugod in pojdite na delo za bodočnost naše mladine!

Popravljamo. Na začetku četrtega odstavka v drugi koloni v članku: «Sistem — izpremeni sel» — se je vrnila neljuba tiskovna napaka, ki pretvarja smisel. Stavek se mora glasiti: «Ni res, kakor meni gospod komisar, da bi moralo ljudstvo že radi njegove osebe mirno prenašati vse krivice itd.»

«Naša krlj». V nedeljo, dne 17. t. m. točno ob 5. uri popoldne priredi «Šentjakobska Citalnica» v dvorani D. K. D. pri Sv. Jakobu to veleznimivo Finžarjevo dramo. Finžar je v tej igri pokazal svojo mojstrsko izurjenost in se radi nje tudi proslavlja izven kroga našega naroda. Igra je bila povsod z navdušenjem sprejeta od občinstva in je tudi povsod žela popoln uspeh. Igra sama na sebi je dobro naučena in oboje jako navdušeno. Ako pomislimo, da vodi režijo bivši igralec našega gledališča g. Marij Gorup, bo občinstvo imelo gotovo od te prireditve obilo zabave in užitia. Prilika je redka, zato jo izkoristite jo. Otrokom je vstop dovoljen le v spremstvu odraslih.

Ženska podružnica Solskega društva. Seja se vrši v petek 15. t. m. ob 18. točno. Naprošajo se vse poverjenice, da prinesejo pole in nabrane svete. — Ta'nica.

Iz tržaškega življenja

Štiridesetlitoš lir v nevarnosti pred vlomilci. Pred sinočnim okoli 9. ure so neznanji vlomilci odprli s ponarejenimi ključi urade nekega tehničnega oddelka v prvem nadstropju hiše št. 5 v ulici Economu. Hoteli so tudi odpreti upravo, v kateri se je nahajala velika železna blagajna. V njej je ležala lepa svota 40.000 lir. Vrata uprave so pa bile tako napravljene, da čim jih je kdo odprl, je pozvonilo v zgornji ležečem stanovanju zasebnice Marije Bradiganc. In tako je pozvonilo tudi tedaj, ko so vlomilci skušali priti v upravo. Vlomilci so pa slišali izdajalsko zvonenje ter zbežali, dokler je bilo še čas. Na lico mesta so pustili zalogo vlomilnega orodja. Brezdomno so imeli namen, preveriti veliko železno blagajno.

Šla sta na «delo». Včeraj po noči sta bila aretirana v ulici Roma dva že večkrat kaznovana moža: Rafael Dolaj, star 32 let, in Andrej Pastore, star 50 let, oba brez stalnega bivališča. Pri obeh so našli mnogo vlomilnega orodja. Na podlagi te okolščine se da sklepati, da sta hotela iti moža na «delo» v kako skladišče.

Ukradena suknja. Včeraj zjutraj je bil aretiran v neki beznici v starem mestu neki Alfred Livotti, star 30 let, brez stalnega bivališča. Mož ima na vesti, da je ukradel nekemu Ivanu Solaziju suknjo v vrednosti nad 500 lir.

Radi protipostavne nošnje orožja je bil včeraj po noči aretiran neki Karl Ferluga, stanujoč na Škornjki št. 321.

Tatovi v stanovanju. Zasebnica Marija Bevilacqua je naznanila včeraj zjutraj na policijo, da so vdrli neznanji tatovi v njeno stanovanje v ulici Riborgo št. 23 ter odnesli nekoliko perila in dve stari obleki v vrednosti 600 lir.

Nesreča v Klancu v Istri. — Otrok bi bil kmalu našel smrt v ognju. Včeraj zjutraj se je odigrala v Klancu v Istri, in sicer v hiši št. 38, težka nesreča.

Trimesečna Marija Čergolj se je igrala na ognjišču. Pri igri se je pa približala ognju, in tako se ji je vnela oblečka. K sreči so pa to zapazili domači ter rešili otroka gotove smrti med plamenom. Vendar pa ni ostala stvar brez posledic: otrok je dobil opekline po zgornjem životu. Prepeljali so ga v tukajšnjo mestno bolnišnico.

Zgodaj sta začela! Dva mlada, pokvarjena dečka, Bruno Scheffer, star 17 let, in njegov prijatelj Amleto Fabris, star 17 let, sta se bila

zmenila, da bosta šla po noči krast. Kakor zmenjeno, tako tudi storjeno.

Včeraj po noči okoli ene ure sta odprla s ponarejenimi ključi glavna vrata hiše št. 4 na Garibaldijevem trgu. Nato sta šla v podstropnišče ter skušala tam vdreti v neko klet. Ropot pa sta slišala dva mimoidoča mestna stražnika. Šla sta tja ter aretirala oba mlada vlomilca.

Nočno čiščenje: dvajset aretacij. V noči od ponedeljka na torek je bilo aretiranih v raznih delih mesta dvajset ljudi, ki nima jo ne stalnega dela ne stalnega bivališča; vrhu tega so pa zelo nevarni imetju bližnjega. Aretiranci bodo ekspedirani v razne province v stari Italiji.

Vesti z Goriškega

Velik koncert v Gorici. V soboto, dne 16. t. m. ob 8½ se vrši v Trgovskem domu koncert, ki ga priredi društvo kulturnih delavcev. Artistično vodstvo tega večera je v rokah pianista Srečka Kumarja. Sodelujejo prireditelji Marjetica Bortolotti in Karmela Kosovel, sopranistina Anica Čok, ženski in mešan zbor Goriškega Glasbenega društva pod vodstvom skladatelja Ema Komela, recitator Albert Širok in skladatelj Marij Kogoj, ki bo pri recitaciji improviziral pri klavirju.

Slovensko kmetijsko društvo, vpisana združba z omejenim poročilom in sedežem v Gorici, vabi svoje društvenike k izrednemu občnemu zboru, ki se bo vrtil v četrtek, dne 14. t. m. ob 10½ predpoldne v prostorih restavracije «Al Cervo d'oro» v Gorici. Na dnevnem redu bo volitev izstopivših odnosno izžrebanih članov načelnstva in nadzorstva. Glede sklepčnosti velja člen 30. društvenih pravil zadruga.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

I. S. T. Javite se v uredništvu v popoldanskem urah.

A. M. Gotovo bi se dalo predelati. — Glede vetra se motite. V Trstu piha še vedno zdrava kraška burja.

G. Anton Mlakar, št. Peter. Potrjujemo vam, da naš odgovor v listnici uredništva nedeljske številke ni bil na Vas naslovljen.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu:

avstrijske krome	— 82.— — 80
avstrijske krome	— 8275 — 8275
čehoslovške krome	62.— — 62,50
dinarji	24,40 — 24,8
leji	11,50 — 12,50
marke	— 24 — — 28
dolarji	19,85 — 20.—
francoski franki	140,50 — 141,50
švicarski franki	375.— — 380.—
angleški funti papirni	9,50 — 92.

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

ABSOLVENT dvorazredne trgovske šole, zmogel slovenščine, italijanščine, nemščine, srbohrvaščine, strojepljiva, išče primerno mesto. Ponudbe pod «Absolvent» na upravnishstvo. 2219

KOZUH (ruska mačka) paletot, v najboljšem stanju, za moškega se ugodno proda. Rossetti 24/I desno. 2220

MAJHEN acetilenski gazometer za svetilko, nesmraden, se proda. Via Cancellieri 113/IV, Mišov. 2218

POSESTNIK, 30 leten, išče znanja v svrhu ženitve z žensko staro od 20—25 let, z 20.000 gotovine. Ponudbe pod «Mladost» na upravništvu. 2217

HISA z velikim vrtom je vsled izselitve na prodaj v Rocolo blizu gostilne «Nicheito». Poizvedbe Via Imbriani (poprej Via S. Giovanni) št. 6/I desno. 2216

FRSNI SIRUP, najboljšo sredstvo proti kašlju, prehlajenju, influenci. Lekarna v Il. Bistrici. 78/1

OSLOVSKI KASELJ se zdravi z zdravilom lekarnar Brelich v Sežani. 83/1

ZA GARJE (srbečico) se dobi učinkovito mazilo v lekarni v Sežani. 83/2

POZORI Krone, koral, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, via Madonna 10. I. 82

EGIPTOVSKI profesor grakologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema v Trstu, via Geppa 10/I, od 10 do 19. 2055

Krone in goldinarje plačujem po cenah, ki jih drugi ne morejo
Trst, Via Pondeares 6, I. nadstr. desno

PODLISTEK

Igralec, ki dobiva.

Spisal Mavricij Jokai

Iz madžarskega izvirnika poslovenil Ivan Kostiál

— Milora je poskusila vražo večkrat, a brez uspeha — vihar se ni zmenil za njo. — To jo je nekoliko osramotilo — da njena zapoved tako malo zaleže. Pogledala je skozi tigro razpoko v zidu, ki je odpirala prost iglo na morje, da bi videla, ali tam še traja vihar, ali so še visoki valovi. — Bilo je kakor poprej — torej je vse tisto v moči čarodějke pravilica. — Pa kaj se je zgodilo z onim čolnom in s človekom, sedečim v njem? — Prišel je zopet na površje, namreč čoln — v njem ni sedel nihče več! — Postala je zelo slaba volja. — Zdal ji je šlo po glavi samo še to, kako bi obranila oljkovo drevo. — Da bi mogla odsekati ono debelo rožjo, je bilo treba splezati gori do ven molečih kamenih do mesta, kjer je s handžarjem lahko dosegla ono vejo, ki se je bila močno zakoreninila med zidovjem. — Ko je zlezla visoko in pogledala v globino, se ji je zavrtelo v glavi. Videla je tistega moža z rdečo čepico, ki je bil še malo prej v čolnu, splezati navzgor po onem trtozem pletivu. Gotovo je bil priplaval na obrežje in hoče zdaj priti tu gori. — A za-

kaj semkaj? In zakaj po tej poti? Kakor tat, kakor vlamilalec (vlomnik), izstopalajoč se venarosti, da si zlomi vrat. — Če zdaj Milora odreže s handžarjem trdo pletivo tam gori, kjer se je zaraslo v zid, se bo vse zvrnilo v globino s plezajočim človekom vred. — Močni veter zganja zdaj pa zdaj vse pletivo in tedaj visi možki na njem kakor pajek na pajčevini. — Nenadoma dvigne mož obraz proti nebu — komaj en seženj od razpoke. — Milora ga takoj spozna: «Lepi Marko!» vzkligne. — Mož pogleda sopihajoč brez besede navzgor nanjo. — «Ti si, kraljevič?» vpraša Milora razvneto in očji se ji iskrijo v divjem ognju. In oči povedo to, česar ustnice ne povedo: «Ti si prišel, da bi mene s silo ugrabil ter odpeljal kot ženo v svoj grad, — da bi mi vzel poljub kakor razbojnik?» Gorje mu, kdor ne razume govora teh oči — en udarec s handžarjem na trtovo ve — pa drzni ogledovalec deklet obliži z zdrobljenimi udi in skalnati globini. —

«Ne,» sope oni zdolaj. «Jaz sem Uskok, ki se je rešil. Preganjanec, begun.» — Ta beseda «preganjanec» je deklet ukrotila. Vrgla je handžar dol in pripogibajoč se daleč dol skozi razpoko podala roko preganjancu ter mu pomagala, da se splezal na zid. — Tam je videla pred seboj tistega moža, o katerem se je bala sanjati: ideal njene duše, v premočenih čunjab, beseja, brez orožja, tretajajočega od mraza, krvavečega. — Tak mož je bil, kakršni jemljejo dekletom srca.

XX. Kaj pride nenadoma.

Toda po zadnjih besedah je začel preganjanec omahovati in gotovo bi si bil razbil čelo, da ga ni Milora prišla. V skrajni borbi se je upeljal ter je izgubil zavest — zgrudil se je. — Dekle, objemajoč ga, ga je držalo z obema rokama; saj ni mogla dopustiti, da bi pal na mrzlo, z ledom pokrito zemljo. — V njenem naročju je bil ideal njenih sanj, brez življenja, žrtve srda ljudi in življenja: usta so bila modra, od bolečin odprta, oči pod vejicami napol zaprte. — Milora ga je vzela v naročje; sama ni vedela, da je tako močna; potem ga je odvekla skozi stranske duri na grajski hodnik. — Pogledala je okrog sebe; kam ga naj skrije? — V svojo sobo ga ne more vzeti, ker bi ga tam uzrla Aleksandra, ki je sovražnica Uskokom, cesarski vojaki, in bi ga utegnila izdati. — Kar zapazi kletne duri. Nekaj ji je prišlo na um. Tam se lahko napravi ogenj, ker ga tam ne more burja upihniti. Odvekla je nezvestnega Uskoka tja ter odprla težke železne duri. — Spomnila se je, da stoji v izdolžbi za durmi sveča in primitivno kresilo, s katerim jo je mogoče prižgati. To je bila zvedela tistikrat, ko je šla v klet po krompir, ki je bil shranjen za zimo, da bi ga dala roviniskim revežem. Klet je bila shramba za žive: na velikih, trdnih stebrih stoeči okoli, pod katerimi so nekdanji imeli Frankopani živež in smodnik za vso porabo. Tudi zdaj so bili tu nakopani oni darovi, ki jih še bil dal Lepi Marko Akamiti. —

PRILIKA za BOŽIČ

Toplo priporočamo:
da primerjate kakovost in cene
in da si ogledate naša okna in naše napise

ÖHLER

TRST, CORSO VITT. EM. III. 16

— TVRDKA —

GIUSEPPE STRUCHEL

Trst - Via Mazzini št. 36 - Trst

(vogal Via S. Caterina)

prodaja samo nekoliko
dni počenši z današnjim
dnem vse blago,
kiga ima v svoji zalogi

z 20 % popustom.

V SKLADIŠČU VIA GEPPA 17 se prodaja pohištvo po konkurenčnih cenah in s popolnim jamstvom. Popolne poročne sobe z mizico in dvema stolicama L 1100 — lepe poročne sobe od L 2000 naprej, obedne sobe z usnjatimi stolicama od L 3000 naprej, pohištvo za deželo, kuhinje, omare za pred-sobe, garniture za klube, sobane, oprema za pisarne, posamezni kosi; velika izbira stolic in naslonjačev i. t. d. Za preprodajalce in gostilničarje poseben popust. Za tranzit in izvoz embalaža po posebnih cenah. 2117

VABILO

na
redni občni zbor
Kračinice in posojilnice v Sv. Križu pri Trstu

r. z. z. n. z.

ki se bo vršil
dne 26. decembra t. l. ob 11. uri dop.
v prostorih posojilnice.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnikstva.
 2. Poročilo nadzornikstva.
 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1921.
 4. Slučajnosti.
- Sv. Krž pri Trstu, 11. 12. 1922.
(759) NAČELNIŠTVO.
- Ako bi se ob določenem uri ne zbrah po pravilih določeno število članov, se sklicje pol ure pozneje drug občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

72 Uvozna in izvozna tvrdka

Debiasio & Domenis

Skladišča: Trst, via Coroneo 13, tel. 12-34
prosta luka št. 4, prtiličje

opozarja na novodošle velike partije steklenice, porce'ane, emailirane kuhinjske posode najrazličnejših šip v originalnih zabojih in opletenih čeških steklenic

po najnižjih konkurenčnih cenah.
- Vse blago je češkega izvora -

Najvišje cene plačujem za

K O Ž E

kun, zlatič, lisic,
dihurjev, vider, jazbecav, mačk,
veveric, krtov, divjih in domačih
zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10
II. nadst., vrata 16

Sprejemajo se pošiljave po pošti,